

ACHTERGROND

Steeds openlijker verbindt FVD zich nu aan rechtsextremisten, racisten en vrouwenhaters; De Vos spreekt op 'remigratietop' in Porto

Afonso Gonçalves van de extreemrechtse actiegroep Reconquista tijdens een protestmars voor remigratie twee jaar geleden in Lissabon. — FOTO HORACIO VILLALOBOS/GETTY IMAGES

Forum voor Democratie Vorig jaar werd de deelname van FVD aan de eerste 'remigratietop' - een bijeenkomst van fascistten, vrouwenhaters en antisemieten - niet vooraf bekend gemaakt. Nu stuurt de partij fractievoorzitter Lidewij de Vos naar Porto voor de tweede editie. „Dit laat opnieuw zien dat Forum een openlijk extreemrechtse partij is.”

Wilmer Heck en Tom Kreling

29 mei 2026 Leestijd 5 minuten

Een beetje besmukt proberen de twee prominente FVD-leden Massimo Etalle en Freek Jansen op een zonnige dag in mei vorig jaar het theater Vittorio Gassman in het Italiaanse plaatsje Gallarate binnen te schieten, als ze gezien worden door een Italiaanse cameraploeg.

Ze zijn - beiden in pak, met stropdas - onderweg naar de zogeheten 'remigration summit', een bijeenkomst van extreemrechtse activisten en politici. Er worden plannen besproken voor het vertrek van miljoenen mensen met een migratieachtergrond uit Europa. De omstreden bijeenkomst zou aanvankelijk in Milaan plaatsvinden, maar door ingrijpen van de burgemeester moesten de congresgangers uitwijken naar een klein stadje in de buurt van Milaan.

De top is onder meer georganiseerd door de Oostenrijkse activist Martin Sellner, voormalig neonazi en leider van de internationale Identitaire Beweging. De twee prominente FVD-leden - Jansen is Kamerlid en oprichter van jongerentak JFVD, Etalle is dan raadslid in Den Haag en de partner van huidig fractievoorzitter Lidewij de Vos - hebben niet vooraf bekendgemaakt dat ze de bijeenkomst zouden bezoeken. De verbinding zoeken met extremisten als Sellner - wiens organisatie in Nederland banden onderhoudt met het extreemrechtse Voorpost - is niet iets wat FVD op dat moment openlijk doet.

Op de locatie van de conferentie worden de deelnemers opgewacht door cameraploegen. Etalle doet z'n hand voor zijn gezicht als ze hem proberen te filmen. Jansen heeft een zonnebril op, rookt een sigaret en stopt even als een van de journalisten hem aanspreekt. „*You are too elegant to be a little racist, guys*”, zegt de verslaggever met een vet Italiaans accent. „*Thank you very much*”, antwoordt Jansen, voor hij en Etalle snel verder lopen.

Onzichtbaar voor de buitenwereld ontmoeten de prominente FVD'ers in het theater behalve buitenlandse rechtsextremisten ook leden van extreemrechtse Nederlandse groepen zoals Voorpost en Pegida, en Thomas D. van de Geuzenbond. Deze twintiger werd afgelopen februari tot twee jaar celstraf veroordeeld vanwege verboden wapenbezit.

Legitimering van extreemrechts

Een jaar later is de situatie heel anders. FVD was afgelopen voorjaar een van de grote winnaars bij de gemeenteraadsverkiezingen, waarbij diverse mensen op de kieslijsten afkomstig waren van extreemrechtse groeperingen. In een verhit debat in de Tweede Kamer over gewelddadige asielprotesten zei De Vos afgelopen dinsdag dat Nederlanders mensen zijn „die hier oorspronkelijk vandaan komen”. Terwijl de omstreden bijeenkomst bij Milaan vorig jaar nog besloten was, is komend weekend in Porto ook de pers welkom.

Het past bij de strategie om de extreemrechtse ideologie gangbaar te maken en de banden met voorheen te extreme figuren te normaliseren. Doen alsof het om normale bewegingen gaat, die een normaal congres organiseren. En als daar pers en politici uit Europa op afkomen, krijgt het

extremrechtse gedachtegoed meer legitimering.

En dus wordt de komst van FVD-fractievoorzitter Lidewij de Vos als spreker openlijk aangekondigd voorafgaand aan de tweede 'remigratietop' die dit weekend in Portugal wordt gehouden. „Ze won de verkiezingen in Nederland met haar immigratieboodschap en blijft stijgen in de peilingen”, aldus de organisatie op de sociale mediakanalen van 'Resum26'. Zo verbinden De Vos en FVD zich nu op het hoogste niveau aan een verzameling Europese en Amerikaanse rechtsextremisten, veroordeelde racisten en openlijke vrouwenhaters. Andere extreme politieke partijen zoals het Spaanse Vox en de Duitse AfD sturen lagere politieke vertegenwoordigers.

Vlnr: Dries Van Langenhove, Martin Sellner, Afonso Gonçalves en Andrea Ballarati tijdens de eerste 'remigratietop' vorig jaar in de buurt van Milaan. — FOTO EMANUELE CREMASCHI/GETTY IMAGES

Hoofdorganisator van het evenement in Porto is de Portugees Afonso Gonçalves van de extremrechtse actiegroep Reconquista, ofwel 'herovering'. Hij staat bekend om zijn misogynie uitspraken. Zo zei hij in een podcast in 2024 dat vrouwen minder intelligent zijn dan mannen en alleen mannen stemrecht zouden moeten hebben. Negentig procent van de vrouwen met een account op sociale media bestempelt hij als „hoeren”.

Daarnaast maakt Gonçalves er geen geheim van dat hij de parlementaire democratie afwijst. In de podcast zei hij voorstander te zijn van een „autoritaire aristocratie”, waarin de macht bij een rijke elite ligt en burgers weinig inspraak hebben. Er loopt in Portugal een justitieel onderzoek naar Gonçalves

ngt en burgers weinig aanspraak hebben. En loopt in Portugal een justitieel onderzoek naar Gonçalves vanwege 'haatmisdrijven', in 2023 verstoorde hij onder meer een Pride-manifestatie.

Dat Gonçalves door justitie wordt onderzocht, heeft de Portugees gemeen met de andere organisatoren van de bijeenkomst in Porto. Zo is daar de Italiaan Andrea Ballarati, ooit actief in Fratelli d'Italia, de politieke partij van de Italiaanse premier Giorgia Meloni. Hij verliet de partij en richtte de extreemrechtse beweging Azione Cultura Tradizione op. Ook Ballarati wordt inmiddels vervolgd door de Italiaanse justitie. Uit zijn strafdossier, waar *NRC* inzage in had, blijkt dat die zaak vooral draait om haatzaaiende filmpjes op Instagram. Ballarati riep „echte Italianen” op een „kant” te kiezen en „te reageren en te vechten” tegen voortschrijdende immigratie.

Weer een andere organisator, de Belg Dries Van Langenhove, werd deze week opnieuw veroordeeld, dit keer door een rechtbank in Leuven. Aanleiding waren uitlatingen tijdens een lezing aan de Katholieke Universiteit Leuven in 2024. Het thema was 'regeneratieve landbouw', maar de speech van de oprichter van de extreemrechtse Vlaamse jongerenbeweging Schild & Vrienden mondde volgens de rechtbank al rap uit in een monoloog waarin hij denkbeelden gebaseerd op rassenhaat verspreidde. Van Langenhove kreeg een boete van 4.000 euro. Vorig jaar werd hij door de hoogste Belgische rechter al veroordeeld vanwege racisme en het bagatelliseren van de Holocaust.

Van Langenhove is al lang nauw verbonden aan Forum voor Democratie. Tijdens de FVD Zomerschool in 2018 in kasteel Sterkenburg - over 'immigratie, integratie en remigratie' - was Van Langenhove de kamergenoot van Freek Jansen. Op de website van Forum staat een crowdfunding om te voorzien in de juridische kosten van partijvriend Van Langenhove. In een podcast voorafgaand aan de eerste remigratietop bij Milaan gebruikte de Belg de termen „remigratie” en „deportatie” door elkaar. Remigratie zou de „zachte benadering” en „de vriendelijke optie” zijn.

Ook uit opmerkingen van andere organisatoren van de conferentie in Porto blijkt dat 'remigratie' een eufemisme is voor 'gedwongen deportatie'. „Remigratie is de enige oplossing. We kunnen praten over de omvang en de snelheid. Maar de maatregel zelf staat niet ter discussie”, postte Martin Sellner deze maand op X. Ook schreef hij dat „paspoort-Europeanen”, waarmee hij Europese staatsburgers met een migratieachtergrond bedoelt, „geen Europeanen” zijn.

Uit Zwitserland komt de leiding van de extreemrechtse jongerenbeweging Junge Tat - die als logo een rune uit het Germaanse runenalfabet gebruikt - naar Portugal. Dit duo, Tobias Lingg en Manuel Corchia, wordt momenteel vervolgd door de Zwitserse justitie voor discriminatie en het aanzetten tot haat. De twee zijn al eerder veroordeeld vanwege rassendiscriminatie, vandalisme en wapenbezit.

Traditionele rolpatronen

Dat FVD er geen probleem meer mee heeft om openlijk met steeds extremere figuren geassocieerd te

worden, blijkt ook uit de andere deelnemers. Zo liet de extreemrechtse Amerikaanse nationalist en racist Jared Taylor begin mei via Instagram weten dat hij ook naar Porto afreist.

In 2017 wilde Thierry Baudet een heimelijk diner met Taylor, die openlijk pleit voor raszuiverheid, niet bevestigen. Dat was ook de tijd dat FVD een lid van Nederlandse Volks-Unie (NVU) uit de partij zette, omdat het toen nog niet met deze neonazistische club geassocieerd wilde worden. Tegenwoordig poseren Tweede Kamerleden van Forum openlijk met NVU-leider Constant Kusters en is een voormalig NVU-lid gemeenteraadslid namens Forum in Nieuwegein.

Lidewij de Vos (FVD) tijdens het debat dinsdag in de Tweede Kamer over het normaliseren van geweld in politiek en samenleving.
— FOTO REMKO DE WAAL/ANP

Met het afvaardigen van fractievoorzitter De Vos naar Porto kiest Forum nog nadrukkelijker voor een extreemrechtse koers. „Dit laat opnieuw zien dat Forum een openlijk extreemrechtse partij is”, zegt Léonie de Jonge, hoogleraar rechtsextremisme-onderzoek aan de Universiteit van Tübingen.

Volgens De Jonge is het doel van de top in Porto het normaliseren van het gesprek over ‘remigratie’ en dit debat ook in de ‘mainstream media’ voeren. „Ze willen laten zien: kijk eens, wij kunnen dit tegenwoordig in het openbaar doen en daarbij de reguliere pers gewoon uitnodigen”, zegt ze.

Over de vrouwvijandige opmerkingen van hoofdorganisator Gonçalves zegt De Jonge dat Lidewij de Vos die wellicht niet letterlijk steunt. „Maar het idee van de dominante man en de ondergeschikte vrouw die traditionele rolpatronen vervult, ondersteunt de partij wel degelijk”, zegt De Jonge.

NRC vroeg De Vos of ze er geen probleem mee heeft te spreken op een conferentie waarvan de hoofdorganisator vrouwvijandige uitspraken doet. „Ik heb niet de behoefte om me tegenover *NRC* te verantwoorden over met wie ik praat en over welke andere gasten aanwezig zijn op evenementen waar ik spreek”, schrijft De Vos in haar antwoord. „Wij zullen aanwezig zijn bij deze conferentie omdat wij remigratie beschouwen als kernpunt van onze politieke overtuiging.”